

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 2 juni 2020

Saken

Studiemedel vid extraordinära
händelser i fredstid

Nämndens beslut

Nämnden beslutar att NN har rätt att behålla de studiemedel som hon beviljades för vecka 32–35 år 2020.

Nämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

NN ansökte, den 17 januari 2020, såvitt är av intresse, om studiemedel för att läsa fem högskolepoäng under tiden den 5 augusti–den 28 augusti 2020.

CSN beviljade, den 24 april 2020, studiemedel för heltidsstudier för vecka 32–35 år 2020.

NN meddelade därefter att den sommarkurs hon skulle läsa delvis har ställts in på grund av coronapandemin. – NN bifogade ett beslut från Sveriges lantbruksuniversitet, daterat den 6 april 2020, av vilket framgår att delmoment 2 inom kursen SG0218.1 Sverigeresa norr om 7,5 högskolepoäng, som ges den 6 augusti–den 30 augusti 2020 istället ska genomföras sommaren 2021.

CSN beslutade, den 2 juni 2020, att avslå NNs ansökan om studiemedel. CSN anförde följande som skäl till beslutet. NN kan inte få studiemedel för vecka 32–35 år 2020, eftersom hon och universitetet har meddelat att hon inte kommer att vara i studier under perioden.

NN överklagade beslutet och anförde i huvudsak följande. Hon har förstått att grunden för CSN:s beslut är att hon fick beskedet från universitetet, om att kursens andra del blev inställd till följd av covid-19, innan hon fick beslutet om studiemedel. Anledningen till att hon fick beslutet från CSN efter beslutet från universitetet är för att hennes lärare i en tidigare kurs har varit långsamma med att registrera

studieresultat i Ladok och att hon därför har fått sin provning hos CSN fördröjd. Universitetet har inte levt upp till de interna reglerna, vilket är en omständighet som ligger utanför hennes kontroll. Sommarkursen är en obligatorisk kurs inom hennes program och hon har planerat såväl sommar som arbete efter kursen. Beslutet om att kursen skulle ställas in innebär således att hennes planer gick i kras.

CSN överlämnade ärendet med ett yttrande och anförde bland annat följande. NN ansökte, den 17 januari 2020, om studiemedel för att läsa en sommarkurs. Vid ansökningstillfället hade studieresultaten för den senaste beviljningsperioden ännu inte uppnåtts varför CSN avvaktade med beslut. CSN beviljade, den 24 april 2020, studiemedel för den sökta perioden, eftersom NN vid den tidpunkten uppnått resultatkravet. Uppgifter i Ladok visar att NN uppnått resultatkravet om 45 högskolepoäng den 24 mars 2020 och att universitetet rapporterat detta den 23 april 2020. Den 25 maj 2020 meddelade NN att kursen blivit inställd och av bifogat beslut från universitetet, daterat den 6 april 2020, framgår att kursen flyttats till sommaren 2021. CSN omprövade, med anledning av de nya uppgifterna, ärendet och avslog hennes ansökan. CSN anser att NN inte har fullgjort sin ändrings- och uppgiftsskyldighet, eftersom hon, vid tidpunkten för CSN:s beslut om beviljning av studiemedel, var medveten om att kursen ställts. Det är därtill styrkt att NN inte kommer att bedriva de studier för vilka hon ansökt om studiemedel för.

NN lämnade, med anledning av CSN:s yttrande, in en skrivelse och anförde i huvudsak följande. Hon håller med om att man inte ska få studiemedel när man inte bedriver studier, men i dessa tider med covid-19 så ser situationen annorlunda ut. Hon skulle ha bedrivit studier under sommaren och CSN har informerat om att studenter kan få behålla studiemedel för kurser som blivit inställda till följd av covid-19. Hon förstår därför inte varför det är relevant huruvida hon bedriver studier eller inte. CSN påstår även att hon inte har fullgjort sin ändrings- och uppgiftsskyldighet, men hennes klasskamrater, som befinner sig i liknande situation, har fått behålla sina studiemedel trots att de anmält inställda studier senare än henne.

CSN lämnade därefter, på nämndens begäran, in ännu ett yttrande och anförde bland annat följande. Förordningen om studiestöd vid spridning av viss smitta är enbart tillämplig på studiemedel som redan har beviljats en studerande. Den ger studerande rätt att behålla beviljade studiemedel vid ledighet som har samband med åtgärder för att förhindra spridningen av det virus som orsakar covid-19. NN hade inte beviljats studiemedel när hon fick kännedom om att sommarkursen inte skulle hållas under sommaren 2020 och denna förordning är därför inte tillämplig i det aktuella ärendet. Ordinarie regler avseende rätt till studiemedel ska därför tillämpas. Av studiestödslagen framgår att studiemedel enbart kan lämnas för varje vecka då den studerande bedriver studier på minst halvtid. Studerande har vidare en uppgiftsskyldighet som innebär att ändring i sina förhållanden, som har betydelse för rätten till studiemedel eller för studiemedlens storlek, ska anmälas till CSN.

Beslutet att sommarkursen skulle flyttas fram till sommaren 2021 fattades redan den 6 april 2020. NN borde alltså kort tid därefter fått kännedom om att kursen var inställd avseende sommaren 2020. Trots det meddelade NN CSN om att kursen ställts in först den 25 maj 2020. CSN hade därför inte rätt information avseende sommarkursen när NN beviljades studiemedel den 24 april 2020. När CSN fick kännedom

om att kursen var framskjuten omprövades således hennes rätt till studiemedel. Eftersom NN inte skulle bedriva de studier som hon tidigare beviljats studiemedel för meddelade CSN ett avslagsbeslut. CSN har inte något stöd i författning för att kunna ta hänsyn till om skolan varit sen med att rapportera in studieresultat eller huruvida detta har påverkat NN:s eventuella rätt att behålla sina studiemedel enligt förordningen om studiestöd vid spridning av viss smitta.

NN lämnade, med anledning av CSN:s yttrande, in en kortfattad skrivelse.

Av handlingarna i ärendet framgår att NN är beviljad studiemedel för studier på jägmästarprogrammet vid Sveriges Lantbruksuniversitet för läsåret 2019/2020. Vidare framgår att kursen SG0218.1 Sverigeresa norr, utgör en obligatorisk kurs inom jägmästarprogrammet.

Författningsbestämmelser

Av 3 kap. 5 § studiestödslagen (1999:1395) framgår följande. Studiemedel får lämnas för varje vecka då den studerande bedriver studier på minst halvtid. Studierna måste dock pågå under en sammanhängande tid om minst tre veckor. Studiemedel får lämnas bara för sådan del av studietid som omfattas av den kursplan eller motsvarande som gäller för utbildningen.

Av 3 kap. 24 § studiestödslagen framgår följande. Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om att studiemedel får lämnas för tid då den studerande är sjuk. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen också meddela föreskrifter om studerandes rätt till studiemedel vid ledighet

1. för tillfällig vård av barn,
2. för närståendevård,
3. i samband med att ett barn under 18 år har avlidit, eller
4. vid extraordinära händelser i fredstid.

Av 3 kap. 27 § samma lag framgår följande. En studerande som har beviljats studiemedel ska till Centrala studiestödsnämnden anmäla sådan ändring av sina förhållanden som har betydelse för rätten till studiemedel eller för studiemedlens storlek.

Av 4 § förordningen (2020:201) om studiestöd vid spridning av viss smitta framgår bland annat följande. En studerande som studerar med studiemedel enligt studiestödslagen (1999:1395) i Sverige eller utomlands har rätt att behålla beviljade studiemedel vid ledighet som har samband med åtgärder för att förhindra spridningen av det virus som orsakar covid-19 och som innebär att den studerande saknar möjlighet att bedriva sina studier på grund av

1. att en läroanstalt inte kan erbjuda utbildning, eller
2. andra omständigheter som den studerande inte kan råda över.

Nämndens bedömning

Det nämnden har att pröva är om NN, med stöd av 4 § förordningen (2020:201) om studiestöd vid spridning av viss smitta, har rätt att behålla de studiemedel som hon beviljades för vecka 32–35 år 2020.

Syftet med nämnda förordning är att studiestödssystemet ska trygga försörjningen för en studerande, som haft för avsikt att bedriva studier med studiemedel eller studie-startsstöd, även under en period då han eller hon inte längre har någon faktisk möjlighet att bedriva studier på grund av extraordinära händelser (se prop. 2019/20:132 s. 104).

I ärendet är klarlagt att det aktuella kursmomentet vid Sveriges Lantbruksuniversitet, som NN haft för avsikt att läsa, har ställts in som en åtgärd för att förhindra spridningen av det virus som orsakar covid-19. Nämnden finner därmed att NN har rätt att behålla de studiemedel som hon beviljades för vecka 32–35 år 2020. Enligt nämndens mening saknar det förhållande, att utbildningsmomentet ställdes in innan CSN fattat ett beslut i ärendet, betydelse för bedömningen i ärendet. Nämnden noterar i sammanhanget att den upplysningsskyldighet som regleras i 3 kap. 27 § studiestödslagen avser en studerande som *har* beviljats studiemedel. Överklagandet ska således bifallas.

Robert Schött

Stefan Öberg

Beslutet har fattats av: Eva Gullfeldt, ordförande, Robert Schött, myndighetschef, Hans Eklund, Sebastian Hasselström, Jessica Levin, Martin Mörk, Helena Söderberg och Christer Bergqvist

Föredragande: Stefan Öberg

Kopia till CSN